

URBAN IMAGES (2) WDRAŻANIE HUMANISTYKI

In this issue, we continue publishing selected texts based on papers for **the 4th International Conference Aesthetic Energy of the City. Urban Images**, organized by the Department of Ethics of the Institute of Philosophy of the University of Lodz in cooperation with the *Polis* Research Center of the University of Barcelona and the *Urban Forms* Foundation from Lodz. The conference was held online on 9–10 April 2020¹ and gathered – as in previous years – representatives of various disciplines: philosophy, aesthetics, art history, architecture, urban planning, sociology and political science, as well as artists and animators of activities in the public space.

The general purpose of the meeting of this interdisciplinary group was to acquire deeper knowledge about the role of urban images. Researchers focused primarily on discussing the mutual relations between the city and its images: both accidental, created in isolation from the city's historical, urban and artistic tissue, and those that are by definition created to preserve the city's identity or build it in a new way. The issues of intentional and unintentional landscapes, e.g. ones created by the development of industry and communication, as well as stimulated by memories, in which photography plays a significant role, were also discussed. Much attention was paid to lost city symbols and the responsibility for preserving knowledge about them. Forms of their commemoration and ways of functioning of the memory of the past in various cities in Europe and both Americas were debated. In this context, the protection and conservation

---

¹ The Aesthetic Energy of the City conference has generally been held on a biennial cycle since 2014, the current edition has been postponed from 2020 to 2021 due to the pandemic. Conference website: <https://www.uni.lodz.pl/aesthetic-energy-of-the-city>.

of murals turned out to be a surprising and innovative topic. These issues intersected with the problems concerning experiencing the city, especially: visibility/invisibility, covering/displaying what is valuable, and the importance of the genre diversity of urban art – from posters, through street art, sculpture, architecture, to city interventions. The role of commercial determinants of city aesthetics and axiological issues that take into account non-obvious aesthetic qualities, such as non-compliance, dissonance, complementarity and uniqueness were also emphasized.

The papers presented in this issue mainly concern the historical heritage of cities, both in material and social terms. This problem is discussed by the teams of researchers from Mexico and Spain on the examples of the cities of Puebla and Barcelona. We also publish a text on the conservation of murals. This is one of the most important problems of today's urban art. We also discuss the issue of city promotion from the point of view of welcome signs. All four articles raise the role of aesthetic and ethical responsibility for the sustainable development and preservation of cities' identity.

***

Dwa artykuły opublikowane w mniejszym tomie w języku polskim przygotowane zostały w ramach grantów ministerialnych realizowanych w programie „Doktorat wdrożeniowy”.

Pierwszy z nich oparty jest na badaniach w dyscyplinie filozofia. Celem rozprawy Jowity Mróz pt. „Kategorie unikatowości i osobliwości oraz ich rola w regionalnej polityce społeczno-kulturalnej w województwie łódzkim” jest krytyczna analiza sposobu, w jaki wykorzystuje się te tytułowe pojęcia. Autorka bada sposoby ich użycia w językach urzędniczym, informacyjnym i promocyjnym oraz konfrontuje je ze znaczeniami obecnymi w estetyce i teoretycznej refleksji nad sztuką. Jej założenia badawcze wychodzą naprzeciw oczekiwaniom Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, będącej podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej. Zakłada on, że pełniejsze wykorzystanie potencjału kulturowego i dziedzictwa regionu stanowi kluczowy aspekt rozwoju kapitału społecznego i zwiększenia szans na podniesienie jakości życia przez wzrost atrakcyjności turystycznej oraz umocnienie poczucia wspólnoty i tożsamości kulturowej. Opublikowany tekst jest rodzajem przewodnika po pozytywnych, neutralnych i negatywnych znaczeniach unikatowości i osobliwości, obecnych w językach nowożytnych. Skomplikowane badania o charakterze językoznawczym skorelowane z wiedzą filozoficzno-estetyczną ukazują ograniczenia użyteczności tych pojęć, ich niską skuteczność retoryczną oraz rodzaje ryzyka związanego z ich użyciem zarówno w sensie normatywnym jak i opisowym.

Drugi artykuł, autorstwa Aleksandry Dudek, przedstawia częściowe badania wchodzące w skład rozprawy doktorskiej zatytułowanej: „W mieście czy w muzeum? Problem ochrony i archiwizacji efemerycznej sztuki miejskiej” przygotowywanej w ramach dyscypliny nauki o sztuce. Zagadnienie prawidłowego oznaczania dzieł sztuki w przestrzeni publicznej okazuje się ważnym a często pomijanym aspektem ich odbioru. W artykule autorka stara się pokazać na przykładzie wybranych obiektów artystycznych istniejących w Łodzi, jak dowolnie są one podpisywane, wskazuje na braki w treści tabliczek i ich dyskusyjne formy. Zwraca też uwagę na zróżnicowaną dostępność tych podpisów i wyjaśnia wielorakie powiązania z dziełem. Brak obowiązujących standardów i rozbieżność celów inicjatorów takich tablic skłania autorkę tekstu do sformułowania najważniejszych wskazań wzorowanych na praktykach opisu muzealnego. Artykuł jest więc ważnym głosem w dyskusji o jakości przestrzeni publicznej, zwiększaniu kompetencji kulturowych jej użytkowników, a przede wszystkim inspiracją do wprowadzenia uniwersalnego systemu oznaczeń dzieł sztuki, który może być wdrażany w każdym mieście.

*Wioletta Kazimierska-Jerzyk
Agnieszka Gralińska-Toborek*